

Onderwerp: Informeren over de resultaten en acties naar aanleiding van het rapport “Hinderonderzoek Trillingen”

BBV nr.: 2016/493958

1. Inleiding

De gemeente ontvangt regelmatig meldingen van trillinghinder. Vooral op routes waar bussen en ander zwaar verkeer rijden, blijken bewoners overlast te ervaren. De gemeente neemt deze meldingen serieus, maar kan de klachten niet altijd oplossen. In opdracht van de gemeente Haarlem heeft adviesbureau DGMR onderzoek gedaan naar trillinghinder. Het bureau heeft locaties onderzocht waar trillinghinder gemeld is en hiervan de oorzaken en gevolgen in kaart gebracht.

Het rapport “Hinderonderzoek Trillingen” (zie bijlage) van DGMR is gebaseerd op registraties en metingen aan woningen en op locaties waar meldingen over trillinghinder zijn gedaan. Behalve overlast kunnen trillingen schade toebrengen aan panden. De onderzochte locaties zijn qua bodem, wegverharding en fundering van woningen zo gekozen dat zij een representatief beeld geven van trillinghinder in de gemeente. Het rapport is technisch van aard en tevens bedoeld als leidraad bij infrastructurele projecten; het bevat aanbevelingen om trillingen te beperken en om overlast te voorkomen.

2. Kernboodschap

Uit het onderzoek blijkt dat lijnbussen en vrachtwagens die rijden over een wegdek met oneffenheden, reparatievakken, rioolputten of kuilenzorgen voor trillingoverlast. Dit verklaart waarom de meldingen van trillinghinder vooral komen van bewoners die langs belangrijke OV-routes in en rond de binnenstad wonen. Uit het onderzoek blijkt dat er voldaan wordt aan de huidige richtlijnen, waardoor schade aan gebouwen (SBR-A richtlijn) niet waarschijnlijk is. Echter uit enkele resultaten blijkt dat er niet wordt voldaan aan de SBR-B richtlijn, die kan leiden tot trillinghinder voor de buurt. Op een enkele locatie – de Vincent van Goghlaan - wordt de maximale grenswaarde (net) overschreden. Op enkele andere locaties wordt de maximale grenswaarde ook benaderd, hetgeen verklaart dat de bewoners trillingen ervaren. Het college heeft ervoor gekozen een aantal maatregelen uit te werken om trillinghinder te helpen verminderen; over die maatregelen gaat deze nota.

3. Consequenties

De gemeente neemt een aantal maatregelen

Op basis van de conclusies uit het DGMR rapport Hinderonderzoek Trillingen zou de gemeente een aantal maatregelen kunnen nemen om trillinghinder te beperken. Deze maatregelen worden hieronder weergegeven.

a. Een gladder wegdek

Het onderzoek geeft aan dat een gladder wegdek op een aantal locaties de trillingen aanzienlijk kan beperken. De voorgenomen maatregelen per locatie zijn:

- Parklaan: Recentelijk (in week 44) is in kader van dagelijks onderhoud een nieuwe asfalt (slijt)laag aangebracht. Bij toekomstig groot onderhoud aan de Parklaan, verwacht over ca. 5 jaar, zal de fundering worden vervangen;

- Vincent van Goghlaan: De bestrating is hier recentelijk (in week 42) aangepakt, zodat een gladder wegdek ontstaat en de trillinghinder wordt beperkt. Dit betreft een maatregel die naar verwachting voor een beperkte periode effectief zal zijn. Onderzocht wordt nog hoe deze locatie structureel moet worden aangepakt in het kader van toekomstig groot onderhoud. Naar verwachting zal in het voorjaar van 2017 bekend zijn welke maatregelen nodig zijn;
- Ursulastraat en het Spaarne (bij nr. 43): Op deze locaties wordt met de DDO-partner maatregelen voorbereid om binnen het DDO-contract het wegdek te verbeteren en de bestrating vlakker te maken. Ook wordt onderzocht of met een visuele wegversmalling de snelheid kan worden gereduceerd;
- Gedempte Oude Gracht: De overlast wordt hier veroorzaakt door de overgang van asfalt naar klinkers op de kruisingen met Kleine Houtstraat en Verwulft. In 2015 is het kruispunt ter hoogte van de Kleine Houtstraat vervangen door asfalt. Bij het Verwulft is deze maatregel niet getroffen, omdat de kosten van groot onderhoud niet opwegen tegen het uitvoeren van periodiek herstel. Bovendien betreft het hier de belangrijkste winkelstraat van de binnenstad, waarbij esthetiek en uitstraling zwaar weegt. Daarom is in 2015 met de raad afgesproken om een overgang tussen asfalt en klinkers periodiek vanuit het DDO contract te vervangen. De frequentie om de overgang opnieuw te bestraten zal moeten worden verhoogd om trillingen verder te reduceren. Daarnaast zal onderzocht worden op welke wijze de snelheid van het verkeer kan worden gereduceerd.

b. Aanvullende eisen bij groot onderhoud

Trillinghinder kan structureel worden verminderd wanneer er bij groot onderhoud maatregelen wordt genomen die trilling tegen gaan. Bijvoorbeeld door het riool naast de rijbaan te leggen, te kiezen voor asfalt in plaats van klinkers of te besluiten tot een verbetering van de wegfundering. Om ervoor te zorgen dat er bij groot onderhoud maatregelen getroffen worden om trillinghinder te beperken, wordt een leidraad opgesteld die geraadpleegd wordt bij het opstellen van het meerjarig onderhoudsprogramma (MJGP). Deze leidraad wordt momenteel opgesteld en zal vanaf medio 2017 worden meegenomen bij het opstellen van het Programma van Eisen bij groot onderhoud projecten.

Bij de herinrichtingen van de Friese Varkenmarkt, de Hooimarkt, de Kinderhuisvest en het Kenaupark worden mede naar aanleiding van het rapport reeds maatregelen genomen tegen trillingen. Ook in de Gebiedsprogramma's 2017 staan nog 12 straten met OV-routes gepland voor groot onderhoud en/of een herinrichting. Hier kunnen eventuele maatregelen meegenomen worden bij het opstellen van het Programma van Eisen. U wordt hierover geïnformeerd in de betreffende Startbrief.

c. Verhoging van het dagelijks beheerniveau op OV-routes

De raad heeft bij vaststelling van de Nota Herziening kwaliteitsambitie Openbare Ruimte (2014) het beheerniveau voor verhardingen omlaag bijgesteld. Een maatregel die helpt om trillingen te verminderen is door op wegen waar bussen rijden een hoger beheerniveau te hanteren. Het opschroeven van het beheerniveau heeft financiële consequenties (de beheerkosten zullen stijgen). De raad moet hier budget voor beschikbaar stellen. Verhoging van het beheerniveau wijkt echter af van het staande beleid; hiervoor is herziening van het raadsbesluit nodig. Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de kosten voor het verhogen van het beheerniveau. De resultaten hiervan worden besproken met de DDO partners en indien hieruit concrete voorstellen volgen wordt de raad hierover geïnformeerd.

d. Het wordt eenvoudiger hinder te melden

Haarlemmers kunnen een klacht melden via de website van de gemeente:

<https://www.haarlem.nl/melding-doen-vraag-stellen-of-klacht-indienen/>. In oktober 2016 is hieraan een nieuwe categorie ‘trillinghinder’ toegevoegd. Afgesproken is om melders van trillinghinder terug te koppelen of en wanneer de melding wordt onderzocht, en/of dit leidt tot maatregelen. Indien maatregelen nodig zijn wordt aan de melder teruggekoppeld op welke termijn deze kunnen worden uitgevoerd.

e. Voorlichting aan huiseigenaren

Hoewel de gemeente verantwoordelijk is voor maatregelen in de openbare ruimte om trillinghinder te beperken, hebben huiseigenaren ook een eigen verantwoordelijkheid. Wanneer een pand onvoldoende ‘stijf’ is, volstaat een gladder wegdek alleen niet om trillingen te verhelpen. Als de stijfheid van de constructie van een woning is aangetast, bijvoorbeeld door een slechte constructie van houten vloeren, of als er binnenmuren zijn weggehaald, kan dat aanzienlijke hinder tot gevolg hebben. Verstijving van de vloer of verbetering van de fundering kan dan een oplossing zijn. De gemeente zal bij meldingen informatie verstrekken wat huiseigenaren zelf kunnen doen om trillinghinder te beperken.

f. Aanpassen van het Openbaar Vervoer

Het rapport van DGMR doet enkele suggesties op het gebied van Openbaar Vervoer. Hier gaat het om het invoeren van lagere snelheden, het verleggen van OV-routes of het inzetten van ander materieel. Op deze maatregelen heeft de gemeente geen directe invloed, aangezien dit onderdeel is van de concessie vereisten. De gemeente zal bovenstaande problematiek wel onder de aandacht brengen van de provincie.

g. Protocol voor omgang met nieuwe meldingen.

De afhandeling van meldingen kunnen verder worden verbeterd door te werken met een protocol. Naar aanleiding van nieuwe meldingen worden de volgende stappen doorlopen:

1. De oorzaak van de trillingen wordt onderzocht;
2. Als de oorzaak bij de gemeente ligt, wordt gekeken of een norm wordt overschreden;
3. Er worden locatie specifieke maatregelen geformuleerd;
4. Mogelijke door de gemeente te nemen maatregelen worden bestuurlijk voorgelegd;
5. Genomen maatregelen worden (bij terugkerende klachten) geëvalueerd.

4. Vervolg

Hoewel trillingen nooit volledig kunnen worden voorkomen, zijn maatregelen mogelijk om de hinder die trillingen veroorzaken te beperken. Met het DGMR onderzoek is inzichtelijk gemaakt welke maatregelen mogelijk zijn om trillinghinder te beperken. Met de in deze informatie nota genoemde maatregelen zal naar verwachting een wezenlijke bijdrage geleverd worden aan het reduceren van trillingen en het wegnemen van hinder.

5. Bijlagen

- rapport “Hinderonderzoek Trillingen” van DGMR;

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester